

bolje pa posoda tople vode, v kateri se je nekoliko senenega drobca poparilo. Slapi, ki se iz takega parenja pod vime vzdigujejo, omečijo vime in ga zopet naredijo voljnatega in mehkega. Brž ko je tele porojeno, se položi na mehko nastelj pred kravo, da ga more oblzati. Dobro je, če se potrosi s periščem otrobov, v ktere se je malo soli pomešalo, da mati mladiča rajši obliže. Ko je nekaj ur preteklo, se tele dene kravi pod vime, da začne sesati. Prvo mleko ali zamlezvo, ki je bolj rumenkaste barve, služi teletu, kakor smo že omenili, v to, da se očisti črevesne smole, ktere so mu čreva prek in prek polna. Tako očiščeno živinče začne pozneje redno prebavljati. To zamlezvo ali vsaj dober del njegov mora tele dobiti. Ko bi tele ga ne posesalo popolnoma, se mora vime izmolziti. Ljudem to prvo mleko ni zdravo, marveč gabno. Zdaj pa se obrnimo h kravi in teletu! Če je porod in tudi njegovi nasledki srečno in pravilno dovršen, k čemur pametno krmljenje, skrbna postrežba in previdno ravnanje s staro kravo najbolj pripomore, se njej po preteklih 8 dneh začne obilno pokladati, da dobi kolikor mogoče največ mleka. Tako ima tele zadosti in obilno zdrave hrane in tudi še nekaj teletu mleka ostane za hišne ali tržne potrebe. Kmetovavec si mora vedne pred očmi imeti resnico, da mora tisti, ki hoče obilno mleka imeti, tudi živino obilno krmiti, kajti: „krava pri gobcu molze, tako pravi star pa resničen pregovor. (Dalje prihodnjič.)

M. Kako se da zabraniti, da stare svinje mladičev ne pojedó. Da je svinjereja imeniton del kmetijskega gospodarstva, kdo ne bode tej resnici rad pritrdil, ki je kedaj ob tržnih dnevih po naših mestih se ozrl in videl, koliko se tega kmetijskega pridelka speča in sicer lahko in za dober denar speča. Toraj mora tudi vsakemu kmetovavcu, ki se s svinjerejo poča, mar biti, da se število svinjskega naraščaja ne le manjša, marveč kolikor mogoče množi. Temu pa je dostikrat moroželjnost starih svinj na potu. Proti ti napaki se pa od skušenih kmetovavcev sledeči pomočki navetujejo: 1) Naj se mladim prešičkom brž po porodu skrajni zobje podero! Prešički pridejo namreč s skrajnimi in z drugimi zobmi na svet, ki so zelo ostri in trdno drug poleg drugega tako, da siski ali sesavne bradovičice med njimi prostora nimajo in mater pri sesanju močno zbadajo. Te bolečine starko dostikrat tako močno razdražijo, da lastne mladiče raztrga in požre. 2) Drugo bolj priprosto pa tudi manj gotovo sredstvo je to, da se mladičji in starki rivec pomažejo z brinjevcem t. j. žganjem iz brinjevih zrnj žganim. Duh tega žganja zaduši morivne nakane v starki proti mladičem in brž ko so se ti par krat pri nji nasesali, jim ne žuga nobena nevarnost več od starkine moroželjnosti. 3) Tretje pa najbolj zanesljivo sredstvo je to, da se starki brž, ko je povrgla, vlije nekoliko kapelj neke tekočine v uho. Ta tekočina

se nareja, če se 1—2 dela opiuma in 10—20 delov kafrovca (Kampfergeist) zlije in pomeša. To sredstvo zaziba starko v neko dremoto in dokler ta trpi, smejo mladiči brez skrbi sesati. Pozneje so pa tako vseh napadov varni.

Komisija za ogledovanje privatnih žrebcev bo poslovala 22. jan. ob 10. uri v Cmureku, 23. jan. ob 9. uri v Mariboru, 24. jan. ob 11. uri v Ormužu, 25. jan. v Celju ob 10. uri in 27. jan. ob 10. uri v Mozirju. Kdor hoče svoje žrebce za spuščanje rabiti, ta jih naj pred komisijo na ogled prižene, da zadobi potrebnega dovoljenja (licencije). Brez take licencije bi kaznovan bil, če bi žrebca za kobile rabil.

Seme ruskega lanu, koje nam je lani štajerska kmetijska družba naročila v Rigi na Ruskem, se je tako slabo obneslo, da ga letos ne bo ondi in sploh nič naročila, dokler ne poizvé za zanesljivejšega trgovca, ki bo z boljšo robo naročilom ustrezal.

Sejmovi na Štajerskem. 20. jan. Ernauž, Hengsberg, Rodin pri Rogacu, sv. Lenart v Slov. goricah, Mahrenberg, Schwanberg; 21. jan. Žigerski breg, Teharje; 22. jan. Mozirje.

Sejmovi na Koroškem. 20. jan. št. Vid, sv. Hema na Krki; 25. jan. št. Paul.

Dopisi.

Iz Maribora. (Stara garda) nemčurska 3 volilnih okrajev št. lenartskega, slov. bistriškega in mariborskega se je močno skrčila in pri volitvah popolnem propala, čeravno si je mnogo prizadevala za zmago kandidatov Seeder-Seidla. Dolgo je ta garda Slovence strahovala, dolgo so liberalci naše kmete zapeljevali, sedaj so se kmetske spametovali, sramotno jerobstvo otresli in d. sedanjim glavačem nemčursko krone raz glave potegnoli. Propali so liberalci tako močno, kakor so zikoli poprej. Kajti izmed 46 volilcev št. lenartskega okraja se je samo revna trojica liberalnih nemčurjev našla, ki so glasovali „Seeder-Seidl“. Trije čudaki so: Franc Gollob (po pravem Golob) od sv. Trojice, menda ga je duh rajnega Wolfa po noči nadlegoval in ga v nemškutarško „gmajno“ zagnal, potem št. lenartski pek Miha Maguš, ki je kot rojen Hrvat pozabil, da so Slovenci njegovi brati po rodu in krvi; volil je namesto Kren periščanov, ki doma niso zmogli moža za volitev, in napred Franc Sorec, nemškutarjev vinski brat v Parčnjih. Slov. Bistrica se je poboljšala v narodnem obziru, vendar je okraj izmed svojih 45 glasov oddal za „stara gardo“ še 18 mož. Imena teh 18 gardistov so: Peter Sorčnik, Andrej Tomažič, Andrej Mohorič, Franc Soršak, (škoda za čista in lepa slovenska imena), Miha Nasko, Janez Brglez, Andrej Grudner, Gregor Dovnik, Janez Vrhek, Juri Špec, Simon Kugler, Franc Pivec, Anton Siherl, Štefan Radolf.

Karl Formaher, Franc Grundner, Jožef Wretzl in Franc Rober. Oba okraja dala sta tedaj skup 21 nemčurskih glasov, ostalih 51 glasov je zmogel mariborski okraj sam, kder je tedaj glavna moč stare garde. Imena ovih gardistov, glasujočih za Seeder-Seidla, so: Jožef Kreiner, Jožef Pec, Jožef Kraner, Janez Dobaj, Jožef Vračko, Franc Smonik, Tomaž Krampergar, Franc Vajngerl, Jakob Pezdček, Franc Lorber, Jožef Heu, Franc Roškar, Alojz Leonhard, Franc Rečnik, Juri Vornik, Franc Vieman, Jožef Kožuh, Juri Leber, Alojz Lopič, Franc Vraz, Janez Pirber, Jakob Kelner, Rudolf Milemot, Juri Gojčič, Simon Prauzel, Jožef Vauhnik, Janez Roškar, Janez Supanič, Andrej Moder, Jožef Povoden, Franc Ledinek, Franc Vrečko, Franc Vajngerl, Janez Poš, Janez Krampergar, Martin Pungartnik, Miha Wretzl, Andrej Lobnik, Jožef Lederer, Jožef Wreg, Jožef Ajdič, Karneri, Juri Černe, Jožef Wiesthaler, Jakob Punglerl, Anton Hernjet, Jožef Gartner, Miha Ursik, Andrej Vieman, Jožef Hauptman in Alojz Glaser. To so stare garde ostanki. Pobjeljšali se ne bodo nikoli. Smrt jih bo prej srečala, nego politična pamet. Prihodnjič objavimo imena polovičarskih volilcev!

Od sv. Jurija pod Tabrom. (Pridnih sinov) si vzrediti je veliko veselje za starše, čast, tolažba in podpora na stare dni. Takih sinov si je vzredil g. Gašper Šorn, obče znani in čislani narodnjak, posestnik in župan v Grajski vasi v Savinjski dolini. Mož je obhajal v nedeljo 5. jan. t. l. 60letnico svojega bivanja na svetu. Pri tej priliki so mu prišli njegovi vrli sinovi čestitat in mu v znamenje svoje otročje ljubezni in hvaležnosti prinesli raznoterih darov, med temi tudi drago žepno uro z dragoceno verižico. Prvi sin opravlja višjo žandarmerijsko službo v Celju, drugi bil je več let pri avstrijski „marini“ ali na morju ter je videl neizmerno velik del božjega sveta; prišel je celo za Indijo in Kitajsko do Japana itd. Sedaj uraduje pri banki „Slaviji“ v Ljubljani. Tretji pa je učitelj pri sv. Juriju. Na den godovanja so vsi trije prišli in očeta v slovečej g. Boršnarjevej krčmi napravili veselico, kakoršne ne bomo kmalu zopet imeli. Stari oče, sinovi, cela rodbina je vrlo narodna, da malo takih. Bog živi očeta in sinove ter nam Slovincem daj več takih vrlih narodnih mož!

M. K.

Iz gornje Savinjske doline. Naš vrli rojak gospod Dr. Franjo Gross, kterege je že več časopisov kot v Bosni ubitega naznanjalo, vrnil se je zdaj iz vesel 19. nov. p. l. v svojo domovino. Nastal 6. t. m. se pa zopet podal v svojo pokojno službo „v Schwechat pri Dunaji“ k c. kr. okrajnej sodniji. Njegovi prijatelji obžalujemo, da nam ni dano tako milega, prijaznega in vrlega gospoda „vseskozi blago dušo“ imeti v svoji bližini. Morabiti se kedaj naše razmere tako uravnajo, da bo bližje nas službo dobil. Pristrčno se bomo tega veselili, do tiste dobe pa nam ga naj Bog varuje!

Iz Celja. (Nova sv. meša — razne reči.) Novega leta dan je obhajal novoposvečeni kapucin o. Remigij Lipež, Vranjski rojak, v tukajšnjem kapucinskem samostanu prvo sv. mešo. Na mnoga leta! — Ravno tistega dne smo pa hladni zemljici izročili truplo nadepolnega osmošolca, Jožefa Geršaka, rojenega od sv. Petra pod sv. gorami. Umril je za legarjem. Naj v miru počiva! Pretečeno leto se jih je v celjski fari rodilo 226, umrlo 330 (toraj 104 mrtvih več, kakor rojenih), poročilo se je pa 47 parov. — Veselica v celjski čitalnici dne 6. jan. t. l. bila je prav živahna; pribodnja veselica (deklamacija, petje in ples) se obhaja dne 19. januarja ob 8. zvečer. — Velečastiti gosp. častni kanonik in nadžupnik Laški g. A. Žuža je daroval našej čitalnici 25 fl. Za to blagodušno njegovo darilo mu izrekamo najpristrčnejšo zahvalo ter želimo starosti duhovnikov labodske vladikovine dočakati še mnogo, mnogo let v najkrepkšem zdravju!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Državni poslanci so zopet na Dunaju in imajo Berolinski mir, ki nam je dal nalog zasesti Bosno in Hercegovino, odobriti ali zavreči; slednje jim ne bo nič pomagalo, prvo pa nemškim liberalcem smrdi. Zato so v hudej zadregi. Bržčas bodo hrabro vgriznili v kisló lesniko in vse odobrili. Tudi stari ministri morajo ostati in mir zagovarjati, potem pa odstopiti. Imenovanje novih ministrov so svitli cesar baje uže podpisali. Pravijo, da se stari ministri take naglice niso nadejali in so vsled tega upnike graškega društva za narejanje vagonov in ocelnine nagovarjali, naj še 1 leto čakajo na plačilo; toda naenkrat prišel je glas iz Dunaja v Gradec, da ministri ne morejo obljubiti nobene podpore več. Ali so k starim in bržčas celó zgubljenim 900.000 fl. zopet kaj obljubili!? Toda sedaj je vse preč in društvo je pri sodniji napovedalo: krido! Bodi jim, nam pa daj Bog dobrih ministrov! — Med novimi ministri baje ni Rechbauer; nam zelo prav! — Svitli cesar so generala Filipoviča in še več drugih pozvali na posvetovanje na Dunaj, naj bi se zvesto preiskavalo, kakšne skušnje so se pokazale v vojski bosenske in katerih sprememb bo vsled tega pri vojaštvu treba upeljati. Iz Bosne in Hercegovine so domov poklicali 9000 rezervistov. Tirolska dežela je lani vsled grozne povodnji neizmerno trpela, škoda cenjena na 1¹/₂ milijona se je sedaj deloma po milodarjih popravila. Zoper nesramnega prusaka Schönererja so tudi št. Pöltenski škof vzdignili se v svojem in v imenu vsega duhovenstva svojega. Dunajski liberalno-judovski listi zagovarjajo nesramneža! Ko bi te grdobe le vse skup hotele iti na Prusko! Ogerski ministri bodo državno premoženje pri judu Rothschildu zastavili in meseca maja dobili 70 milijonov na posodo. Hrvati so hudi na Magjare,